

Kjøbenhavn, den 10de Marts 1904.

Efter det ærede Udvalgs Anmodning have vi Undertegnede undersøgt Fundamenterne for Christiansborg Slot samt de staaende Mure og skulle derom berette følgende, idet vi i øvrigt have ladet Resultaterne af disse Undersøgelser indtegne paa de Planer og Tegninger, der ere udarbejdede til Brug ved Skitsekonkurrencen om Slottets Genopførelse, hvorfor vi samtidig henvise til dem.

Alle Murene ere førte ned til ca. 2 Fod under dagl. Vande, hvor de hvile paa et Lag svære raa Kampesten, der, saa vidt vi kunne skønne, ere pakkede og formurede.

Paa Grund af den stærke Vandtilstrømning bleve Undersøgelserne kun paa et Sted, ved Punkt „e“, beliggende i den gamle Slotsgrav, førte ned under Kampestenene, og der fandtes da det paa Planen antydede Pælefundament med Tvær- og Langstrøer. Der er imidlertid al Sandsynlighed for, at et lignende Fundament findes under alle de fra det gamle Slot staaende Mure, hvilket ogsaa er i god Overensstemmelse med Beskrivelsen i Pontoppidans danske Atlas, hvori der omtales „mange Tusinde Træers Stammer, nedstødte saa dybt, at deres øverste Ende kom 3 Alen under Horisonten“. De her fundne Pælehoveder vare 5' 7" under dagl. Vande. Alt Træværket var ganske friskt, og da dets Overkant ligger ca. 4½ Fod under dagl. Vande, er der ingen Sandsynlighed for, at det skal forgaa.

Under Ydermurene er Kampestensfundamenternes Bredde ca. 7½ Alen og deres Tykkelse ca. 1¼ Alen.

Hvorvidt de nyere Mure ere ordentlig fundamenterede er derimod mere end tvivlsomt; saaledes fandtes ved Punkt „a“ en svær Skillorumsmur kun ført ca. 1 Alen ned under Kældergulvet og der hvilende paa en Opfyldning af Brokker m. m.

Fundamenterne for de gamle nedrevne Mure fra Chr. VI's Slot findes endnu, saadanne fandtes f. Eks. lige under Kældergulvet ved Punkt „d“.

Ved Punkt „c“ fandtes uden for Slotsmuren svære Tømmerkonstruktioner, der tydede paa, at der uden om hele Byggegruben har været en svær Fangedæmning, og at alle Funderingerne ere udførte i tørlagt Grube.

Murene ere overalt opmurede af fuldblændte Flensborger- og Sønderborger-Mursten med god Kalkmørtel i fortrinligt Arbejde. Kun i Fundamentmurene have vi iagttaget nogle røde Munkesten, der rimeligvis hidrøre fra det gamle Kjøbenhavns Slot. Nogen Slags hydraulisk Mørtel have vi ikke fundet.

Ved Boringer i Murene paa forskellige Steder blev det konstateret, at de gamle Mure over alt ere massive. Efter den første Brand har Yderskallen af Murene aabenbart været noget medtagen, thi der er overalt borthugget ½ Sten af dem, og det vil sikkert være nødvendigt ogsaa nu at borthugge en lignende Skal, hvilket meget vel, paa Grund af de store Murtykkelser, kan lade sig gøre.

Paa Stueplanen er markeret, hvilke Mure vi maa betegne som mindre gode, men foruden disse skal med Hensyn til Hovedskillerummene bemærkes, at der i dem er adskillige gamle, skjulte Rør, samt at alle større Nicher og tidligere Gennembrydninger kun ere lukkede med Skalmure af 1 eller 1½ Stens Tykkelse, saaledes at vi ogsaa maa betegne disse Mure som mindre gode. Endvidere have begge Facademurene i Fløjen mod Kavalergaarden, rimeligvis, fordi der i denne Fløj ikke findes noget Tværskillerum, bøjet sig saa stærkt ud, at vi maa tilraade dem nedrevne indtil Baandet over den nederste Mezzanin.

At den øverste Del af Murene indtil Overkant af Vinduerne i den øverste Mezzanin samt den øverste Del af alle Vinduesbrystningerne ere saa medtagne af Vand, at de maa fjernes, betragte vi som givet.

Axel Broe.

A. C. Karsten.

Oscar Køhler.

Til

Det af Kommissionen vedrørende Christiansborg Slots Genopførelse nedsatte Udvalg.